

Απόφαση 133 / 2018 (ΣΤ, ΠΟΙΝΙΚΕΣ)

Αριθμός 133/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΣΤ' ΠΟΙΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Μαρία Γαλάνη - Λεοναρδοπούλου, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Αρτεμισία Παναγιώτου - Εισηγήτρια, Γεώργιο Αναστασάκο, Μαρία Γεωργίου και Ευφροσύνη Καλογεράτου - Ευαγγέλου, Αρεοπαγίτες. Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 7 Νοεμβρίου 2017, με την παρουσία του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Χαράλαμπου Βουρλιώτη (γιατί κωλύεται η Εισαγγελέας) και του Γραμματέως Χαράλαμπου Αθανασίου, για να δικάσει την αίτηση του αναιρεσείοντος - κατηγορουμένου Α. Λ. του Ι., κρατούμενου στο Κατάστημα Κράτησης Γρεβενών, που εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Ιωάννη Παπαναστασόπουλο, για αναίρεση της υπ' αριθ. 65-66/2017 αποφάσεως του Μικτού Ορκωτού Εφετείου Πατρών.

Το Μικτό Ορκωτό Εφετείο Πατρών με την ως άνω απόφασή του διέταξε όσα λεπτομερώς αναφέρονται σ' αυτή, και ο αναιρεσειών - κατηγορούμενος ζητεί την αναίρεση αυτής, για τους λόγους που αναφέρονται στην από 13 Ιουλίου 2017 αίτησή του αναίρεσεως, η οποία καταχωρίστηκε στο οικείο πινάκιο με τον αριθμό .../17.

Αφού άκουσε

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του αναιρεσειόντος, που ζήτησε όσα αναφέρονται στα σχετικά πρακτικά και τον Αντεισαγγελέα, που πρότεινε να αναιρεθεί εν μέρει η προσβαλλόμενη απόφαση και μόνο ως προς την περί επιμέτρησης των ποινών και καθορισμού συνολικής ποινής διάταξης της, να παραπεμφθεί η υπόθεση, κατά το αναιρούμενο μέρος, για νέα εκδίκαση και να απορριφθεί κατά τα λοιπά η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η κρινόμενη από 13-7-2017, με αριθμό ...2017, αίτηση του Α. Λ. του Ι. για αναίρεση της υπ' αριθμ. 65-66/2017 καταδικαστικής απόφασης του Μικτού Ορκωτού Εφετείου Πατρών έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα. Επομένως, είναι παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 329, 331, 333, 358, 364 παρ. 2 και 369 ΚΠΔ, προκύπτει ότι η λήψη υπόψη και η συνεκτίμηση από το δικαστήριο της ουσίας, ως αποδεικτικού στοιχείου, εγγράφων που δεν αναγνώστηκαν κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο, συνιστά απόλυτη ακυρότητα και ιδρύει τον από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ Α' ΚΠΔ, σε συνδυασμό με το άρθρο 171 παρ. 1 περίπτωση δ' του ίδιου Κώδικα, λόγο αναίρεσης, διότι έτσι παραβιάζεται η άσκηση του κατά το άρθρο 358 του ίδιου Κώδικα δικαιώματος του κατηγορουμένου να προβαίνει σε δηλώσεις, παρατηρήσεις και εξηγήσεις σχετικά με το αποδεικτικό αυτό μέσο, εκτός αν αυτά αποτελούν στοιχεία του κατηγορητηρίου ή το υλικό αντικείμενο του εγκλήματος ή είναι διαδικαστικά έγγραφα ή αναφέρονται διηγηματικά στην απόφαση ή το περιεχόμενο τους προκύπτει από άλλα αποδεικτικά μέσα.

Στην προκειμένη περίπτωση, με την προσβαλλόμενη απόφαση του, το Μικτό Ορκωτό Εφετείο Πατρών κήρυξε τον κατηγορούμενο και ήδη αναιρεσειόντα ένοχο του ότι: "Στον πιο κάτω αναφερόμενο τόπο και χρόνο τέλεσε περισσότερα του ενός εγκλήματα που προβλέπει και τιμωρεί ο νόμος με στερητικές της ελευθερίας ποινές

και συγκεκριμένα: 1) Στην περιοχή της Κάτω Αχαΐας στις 30-8-2009 εξανάγκασε άλλον σε συνουσία με σωματική βία και με την απειλή σπουδαίου και άμεσου κινδύνου και ειδικότερα στον ανωτέρω τόπο και χρόνο εντός Ι.Χ.Ε. αυτοκινήτου, που οδηγούσε με συνεπιβαίνουσα την ανήλικη κόρη του Α. Λ. επιστρέφοντας από το Κέντρο Υγείας Κάτω Αχαΐας όπου προηγουμένως την είχε μεταφέρει για να της παρασχεθεί ιατρική βοήθεια λόγω συμπτωμάτων κνησμού στο σώμα της και αφού στάθμευσε το ανωτέρω αυτοκίνητο δίπλα στα φανάρια της Μ.Ε.Ο. Πατρών-Πύργου, ακινητοποίησε την προαναφερόμενη κόρη του με τα χέρια του και με την απειλή ότι θα πεθάνει, έκαμψε την αντίστασή της και αφού την εξανάγκασε να βγάλει τα ρούχα της, έθεσε το εν στύση μόριό του στον κόλπο της και ακολούθως εκσπερμάτωσε ικανοποιώντας τη γενετήσια επιθυμία του. 2)Στον ίδιο τόπο και χρόνο τέλεσε το κακούργημα της αιμομιξίας, καθόσον ήλθε σε συνουσία με συγγενή του εξ αίματος κατιούσας γραμμής, που δεν είχε συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του και ειδικότερα στον ανωτέρω τόπο και χρόνο, υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στο υπό στοιχείο [1] του παρόντος, έθεσε το εν στύση μόριό του στον κόλπο της ανήλικης κόρης του Α. Λ., η οποία γεννήθηκε στις 24-2-1995 και ακολούθως εκσπερμάτωσε ικανοποιώντας τη γενετήσια επιθυμία του. 3)Στον ίδιο τόπο και χρόνο ενήργησε ασελγείς πράξεις με πρόσωπο πού έχει συμπληρώσει τα δεκατέσσερα και όχι τα δεκαπέντε έτη της ηλικίας του και ειδικότερα στον ανωτέρω τόπο και χρόνο υπό τις συνθήκες που περιγράφονται αμέσως παραπάνω στο υπό στοιχείο [1] του παρόντος σκοπώντας στην ικανοποίηση της γενετήσιας επιθυμίας του, φίλησε στο στόμα την ανήλικη κόρη του Α. Λ., η οποία γεννήθηκε στις 24-2-1995, τη χάιδεψε στο σώμα με τα χέρια και έθεσε το μόριό του σε επαφή με τον κόλπο της, αφού προηγουμένως την εξανάγκασε να βγάλει τα ρούχα της και να είναι γυμνή, όπως περιγράφεται στο υπό στοιχείο [1] του παρόντος". Προκειμένου το Δικαστήριο να αχθεί στην ως άνω καταδικαστική για τον αναιρεσιόνοτα κρίση του δέχθηκε ανελέγκτως στο σκεπτικό της προσβαλλομένης απόφασης, μετά από εκτίμηση των αναφερομένων στο προοίμιο αυτού κατ' είδος αποδεικτικών μέσων (καταθέσεις μαρτύρων κατηγορίας, αναγνωσθέντα έγγραφα, από 30-3-2011 και 27-12-2012 εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης της παιδοψυχιάτρου Μ. Γ. και απολογία του κατηγορουμένου) ότι αποδείχθηκαν τα ακόλουθα : "Η Α. Λ. του Α. και Ε. έχει γεννηθεί στις 24-2-1995 και είναι τέκνο πολύτεκνης οικογένειας (έχει άλλα τρία αδέρφια, ήτοι του Ι., γεννηθέντος το 1994, του Ν., γεννηθέντος το 1999 και του Π., γεννηθέντος το 2002) και ζει στο χωριό ... με τους γονείς της, τα αδέρφια της και την γιαγιά της, μητέρα του πατέρα της. Ο πατέρας της είναι ελαιοχρωματιστής στο επάγγελμα και η μητέρα της φροντίζει ηλικιωμένους. Στις 29-8-2009 αφού διασκέδασε με τον πατέρα της και τα τρία της αδέρφια σε πανηγύρι στο ..., κατόπιν επισκέφτηκαν όλοι μαζί ένα ψητοπωλείο όπου έφαγαν. Ακολούθως επιστρέφοντας στο σπίτι η παθούσα Α. Λ. εμφάνισε κατά τις 2:00 π.μ. εξανθήματα στο σώμα της πιθανόν από μολυσμένο φαγητό και κατά τις 4:00 π.μ. μεταφέρθηκε από τον πατέρα της στο Κέντρο Υγείας Κάτω Αχαΐας. Εκεί αφού οι γιατροί της έβαλαν ορό, στην τότε δεκατετράχρονη παθούσα, εμφανίστηκε ο πατέρας της στο θάλαμο, όπου ευρίσκετο η παθούσα και της ανέφερε ψευδώς ότι οι γιατροί συνέστησαν ότι αυτή θα γινόταν καλά μόνο αν έκανε έρωτα μαζί του. Η παθούσα αρνήθηκε αμέσως να προβεί σε τέτοιου είδους πράξη με τον πατέρα της, απαντώντας του ότι θα προτιμούσε να πεθάνει και στη συνέχεια του είπε ότι θέλει να δει τον γιατρό που το είπε προκειμένου να το πει και στην ίδια. Ο πατέρας της απάντησε ότι δεν θα ρωτήσει κανένα και για να ενισχύσει τους ισχυρισμούς του της ανέφερε ότι και η ξαδέλφη της η Μ. που έχει στραβά δόντια θα κάνει το ίδιο πράγμα με τον πατέρα της για να ισιώσουν τα δόντια της. Ότι και η εξαδέλφη της η Ρ. που έχει

στραβή πλάτη το έχει πάθει γιατί δεν το έχει κάνει με τον πατέρα της και ακόμη περαιτέρω ότι και η ίδια η μητέρα της, όταν ήταν μικρή, το έκανε με τον δικό της πατέρα, δηλαδή ότι επρόκειτο για κάτι φυσιολογικό. Εν συνεχεία αφού αναχώρησαν από το Κέντρο Υγείας τις πρώτες πρωινές ώρες της 30-8-2009 ο κατηγορούμενος στάθμευσε το αυτοκίνητο του πλησίον της Ν.Ε.Ο. Πατρών-Πύργου και ενώ η ανήλικη κόρη του καθόταν στη θέση του συνοδηγού, της ζήτησε να βγάλει τα ρούχα της και άρχισε να την φιλάει στο στόμα και να την χαϊδεύει σε διάφορα σημεία του σώματος της. Η παθούσα εξαρχής αντιστάθηκε και προσπάθησε να αποφύγει τον πατέρα της, φωνάζοντας πλην όμως αυτός αφού έβγαλε τα ρούχα του, τη ανάγκασε να βγάλει και η ίδια τα ρούχα της απειλώντας την ότι αν δεν τι έπραττε θα πέθαινε. Ακολούθως ο κατηγορούμενος έθεσε το εν στύση μόριο του στον κόλπο της παθούσας και διείσδυσε μερικώς μόνο όχι πλήρως λόγω του ότι η παθούσα αντιστεκόταν, αλλά παρά ταύτα αυτός εκσπερμάτωσε. Όπως δεν αναφέρει στην από 6-7-2011 προανακριτική της κατάθεση, αυτή ένοιωσε ασφυκτική πίεση στην είσοδο του κόλπου της κατά την προσπάθεια του πατέρα της να διεισδύσει με το μόριο του εντός του κόλπου της. Ακολούθως της είπε να μην αναφέρει για το ως άνω γεγονός τίποτε σε κανέναν. Στη συνέχεια αυτοί αποχώρησαν με το αυτοκίνητο και επέστρεψαν στο σπίτι τους, ενώ τα γεγονότα αυτά η παθούσα ανέφερε μετά από έξι μήνες περίπου, στην μητέρα της Ε. Κ., η οποία όμως δεν και κατήγγειλε το γεγονός, μετά από διαβεβαιωθείς του συζύγου της ότι δεν προέβη στην ως άνω πράξη. Μάλιστα εξεταζόμενη η τελευταία (μητέρα της παθούσας) προανακριτικά τόσο και στο στάδιο της κυρίας ανάκρισης κατέθεσε ότι ο σύζυγός της (όπως αναφέρθηκε ανωτέρω) αρνήθηκε ότι προέβη σε οποιαδήποτε πράξη σε βάρος της κόρης τους και για το λόγο αυτό δεν κατήγγειλε το άνω περιστατικό, πειθόμενη στις διαβεβαιώσεις. Ακολούθως στις 30-4-2010 σε επίσκεψη εκπαιδευτικών του Συμβουλευτικού Σταθμού Νέων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Αχαΐας στο Γυμνάσιο Κάτω Αχαΐας όπου φοιτούσε η παθούσα, αυτή ανέφερε τις σε βάρος της αξιόπινες πράξεις στην εκπαιδευτικό Ε. Π., εκφράζοντας το φόβο της για πιθανή επανάληψη της πράξης, ενώ εν συνεχεία ο Διευθυντής του άνω Γυμνασίου ενημέρωσε, ως όφειλε, για το εν λόγω περιστατικό τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Πατρών. Κατόπιν διενεργηθείσας πραγματογνωμοσύνης που διατάχθηκε στα πλαίσια προκαταρκτικής εξέτασης η διορισθείσα πραγματογνώμονας παιδοψυχίατρος Μ. Γ., δεύτερη μάρτυρας, η οποία εξέτασε την παθούσα, επισημαίνει στην από 30.3.2011 έκθεση της με μεγάλο βαθμού βεβαιότητα ότι η ανήλικη παθούσα έχει υποστεί σεξουαλική κακοποίηση από την πατέρα της, καθώς και ότι πρόκειται για μεμονωμένο περιστατικό που δεν έχει επαναληφθεί. Κατά την εξέταση της από την άνω παιδοψυχίατρο η παθούσα περιέγραψε αναλυτικά τις σε βάρος της ενέργειες του πατέρα της με λεπτομέρειες, εξιστόρησε συγκεκριμένα το ίδιο γεγονός και αναφέρθηκε σταθερά και επανειλημμένα σε ενέργειες, πρόσωπα και γεγονότα, ενώ κατά την περιγραφή αυτών διακατεχόταν από δυσφορία, θυμό και συναισθηματική αντίδραση. Για τον λόγο αυτό η άνω παιδοψυχίατρος καταλήγει στην εν λόγω έκθεση της ότι οι πληροφορίες της ανήλικης θεωρούνται αξιόπιστες και μειώνουν την πιθανότητα μυθοπλασίας, ενώ δεν διαπιστώθηκαν συμπτώματα ψυχικής διαταραχής της ανήλικης η οποία εμφανίζει φυσιολογική ψυχοκινητική ανάπτυξη. Εξάλλου μετά το επεισόδιο επισημάνθηκε τόσο από τους εκπαιδευτικούς του σχολείου της όσο και από την ίδια την ανήλικη απομόνωση και δυσκολίες συγκέντρωσης και προσοχής, όπως άλλωστε κάτι τέτοιο θα αναμενόταν μετά από την επίδραση ενός τέτοιου έντονου ψυχοπαιστικού γεγονότος Όπως δε κατέθεσε προανακριτικά η παθούσα, ο πατέρας της μετά το εν λόγω συμβάν της συμπεριφερόταν σαν φιλενάδα του, της μιλούσε γλυκά και την παρακολουθούσε συνεχώς γεγονός που δικαιολογεί το φόβο

της παθούσας για πιθανή επανάληψη της πράξης. Επιπλέον και η εκπαιδευτικός με ειδικευση στην ψυχολογία Ε. Π. (τέταρτη μάρτυρας), με την οποία μίλησε αρχικώς η παθούσα και στην οποία εξέθεσε το σε βάρος της περιστατικό, πιστεύει ότι η άνω ανήλικη λέει την αλήθεια για τον πατέρα της, όπως η ίδια εκτιμά λόγω της άσχημης ψυχολογικής κατάστασης της παθούσας σε συνδυασμό με το ικανοποιητικό επίπεδο ψυχοδιανοητικής της συγκρότησης. Η μητέρα δε της παθούσας, καίτοι της ζητήθηκε από την άνω εκπαιδευτικό να έρθουν σε επαφή, ουδέποτε συναντήθηκε μαζί της ενώ η ίδια εξεταζόμενη προανακριτικά αλλά και κατά το στάδιο της κύριας ανάκρισης δεν δίνει σαφείς απαντήσεις για τη συμπεριφορά του συζύγου της έναντι της κόρης της ούτε για ποιο λόγο κοιμάται το τελευταία χρόνια πάντοτε με την κόρη της ενώ ο σύζυγος της κοιμάται στην κουζίνα. Ο κατηγορούμενος απολογούμενος προανακριτικά αλλά και κατά το στάδιο της κύριας ανάκρισης αρνήθηκε τις κατηγορίες ισχυριζόμενος ότι η παθούσα κατέθεσε ψευδώς τα ανωτέρω περιστατικά για λόγους εκδίκησης διότι αυτός διαπληκτιζόταν με τη μητέρα της και ήταν αυστηρός πατέρας. Από κανένα όμως στοιχείο της δικογραφίας δεν επιβεβαιώνονται οι άνω ισχυρισμοί του κατηγορουμένου, ο οποίος σημειωτέον είχε εμφανίσει κατά το παρελθόν εγκληματική δραστηριότητα καθόσον έχει καταδικαστεί αμετακλήτως για διάφορες αξιόποινες πράξεις μεταξύ των οποίων και για την πράξη του βιασμού, όπως προκύπτει από το ποινικό του μητρώο. Αλλά και η κατάθεση της μητέρας της παθούσας και συζύγου του κατηγορουμένου ήταν σαφής προς τούτο. Ρητά και κατηγορηματικά κατέθεσε ότι πιστεύει την Α. και τα όσα καταγγέλλει και ότι το περιστατικό της έχει στοιχίσει συναισθηματικά εξηγώντας τον λόγο για τον οποίο δεν προέβη στην καταγγελία, όταν το έμαθε δηλαδή μετά από έξι μήνες από όταν συνέβη. Πιστεύει ότι είναι καλλίτερο για τα παιδιά της να έχουν κοντά τους τον πατέρα τους και συνεχίζει λέγοντας ότι δεν ήθελε να μπει στη φυλακή. Η Α. δε έχει πάρει τον δρόμο της και σπουδάζει μακριά από το πατρικό σπίτι υπονοώντας ότι πλέον δεν κινδυνεύει. Αλλωστε και η ίδια έλαβε κάποια μέτρα προστασίας της κόρης της αφού μετά το περιστατικό η Α. τα βράδια κοιμόνταν με την μητέρα της. Ο ισχυρισμός δε του κατηγορουμένου, τον οποίο πρότεινε στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, ότι η Α. προβαίνει στις ως άνω καταγγελίες γιατί ο ίδιος είχε εγκαταλείψει την οικογένεια του λόγω εξωσυζυγικής σχέσης και επέστρεψε το 2006 δεν μπορεί να σταθεί με βάση τη λογική καθώς η καταγγελία της Α. αφορά το έτος 2009 δηλαδή τρία ολόκληρα χρόνια μετά την επιστροφή του πατέρα της στο σπίτι και δεν συνοδεύεται από άλλα περιστατικά που να συνεπικουρούν τον ισχυρισμό του κατηγορουμένου. Εξάλλου η μητέρα της παθούσας και σύζυγος του κατηγορουμένου καταθέτει στο παρόν Δικαστήριο (τρίτη μάρτυρας) ότι είναι ευχαριστημένη που ο σύζυγος της ομολόγησε. Επίσης η παθούσα εξεταζόμενη στο παρόν Δικαστήριο κατέθεσε ότι ακόμη και τώρα δεν ξέρει πως κοιμάται το βράδυ και ξυπνάει το πρωί. Ας τον κρίνει ο Θεός και ότι έχει πει ισχύει και δεν αλλάζει τίποτε και ότι τώρα είναι φοιτήτρια στο τέταρτο έτος στο Πανεπιστήμιο Πατρών στην Διαχείριση Πολιτιστικού Περιβάλλοντος και ότι την παρακολουθεί ψυχολόγος. Η δε πραγματογνώμονας (δεύτερη μάρτυρας) κατέθεσε ότι η παθούσα έχει ακόμη ψυχολογικό πρόβλημα, αλλά έχει κάνει πάρα πολλά βήματα, η δε Ε. Π., εκπαιδευτικός, τέταρτη μάρτυρας, καταθέτει ότι η παθούσα της τα είπε όσα είχε υποστεί από τον πατέρα της. Ενώ ο ίδιος ο κατηγορούμενος ζήτησε συγνώμη στο Δικαστήριο και από την παθούσα και τηλεφωνικά έχει ζητήσει και από την γυναίκα του και ισχυρίζεται ζητώντας να του αναγνωρισθεί το ελαφρυντικό της ειλικρινούς μεταμέλειας ότι έδρασε τελείως παρορμητικά, χωρίς να σκεφτεί τις συνέπειες και ότι οι πράξεις του ήταν πράξεις ανοησίας και απελπισίας και ότι ντρέπεται πραγματικά και ότι 2,5 χρόνια που είναι κλεισμένος στην φυλακή τον βασανίζουν κάθε λεπτό οι τύψεις και ότι έχει μετανιώσει για τις πράξεις του και καθώς έχει πλέον

συνειδητοποιήσει το ανεπανόρθωτο ψυχικό τραύμα που προκάλεσε στην κόρη του και αυτό αποτελεί την ισόβια τιμωρία του και δηλώνει ότι λυπάται για τις πράξεις του γιατί έχει κατανοήσει την ηθική απαξία τους και είναι συντετριμμένος από τις συνέπειες αυτών, πρωτίστως στο παιδί του και στην οικογένεια του αλλά και σε αυτόν τον ίδιο, και ζητάει συγγνώμη. Κατόπιν αυτών πρέπει να κηρυχθεί ένοχος ο κατηγορούμενος για τις αποδιδόμενες σ' αυτόν πράξεις.....". Με τον τρίτο λόγο αναίρεσης πλήττεται η προσβαλλομένη απόφαση για απόλυτη ακυρότητα που συνέβη κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο, επειδή το Δικαστήριο, προκειμένου να σχηματίσει την περί ενοχής του κατηγορουμένου και ήδη αναιρεσιόντα κρίση του, έλαβε υπόψη του και αξιολόγησε αποδεικτικά σε βάρος του τις προανακριτικές καταθέσεις της παθούσας Α. Λ. και της μητέρας της Ε. Κ., χωρίς οι καταθέσεις αυτές να έχουν αναγνωσθεί κατά τη δημόσια στο ακροατήριο αποδεικτική διαδικασία. Στην προκειμένη όμως περίπτωση, όπως προκύπτει από την παραδεκτή επισκόπηση των πρακτικών της προσβαλλομένης απόφασης, ο κατηγορούμενος-αναιρεσειών ομολόγησε απερίφραστα όλες τις αποδιδόμενες σε αυτόν πράξεις, απολογούμενος δε ζήτησε συγγνώμη για την έκνομη συμπεριφορά του, γεγονός που καθιστά απορριπτέο ως αλυσιτελώς προβαλλόμενο τον παραπάνω, από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Α' ΚΠΔ, λόγο αναίρεσης, δεδομένου ότι, ενόψει της συνολολόγησης των πράξεων του, δεν συνέτρεχε περίπτωση διατύπωσης εκ μέρους του δηλώσεων, παρατηρήσεων ή παροχής εξηγήσεων, αναφορικά με το περιεχόμενο των συγκεκριμένων προανακριτικών καταθέσεων, το οποίο, κατά λογική ακολουθία, όχι μόνο δεν αμφισβητήθηκε από αυτόν αλλά έμμεσα επιβεβαιώθηκε.

Η απαιτούμενη από τις διατάξεις των άρθρων 93 του Συντάγματος και 139 ΚΠΔ ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία των αποφάσεων πρέπει να επεκτείνεται και στους αυτοτελείς ισχυρισμούς, εκείνους δηλαδή που προβάλλονται στο δικαστήριο της ουσίας, σύμφωνα με τα άρθρα 170 παρ. 2 και 333 παρ. 2 ΚΠΔ, από τον κατηγορούμενο ή το συνήγορο του και τείνουν στην άρση του άδικου χαρακτήρα της πράξεως ή της ικανότητας για καταλογισμό ή στη μείωση αυτής ή στην εξάλειψη του αξιόποινου της πράξεως ή τη μείωση της ποινής, εφόσον, όμως, αυτοί προβάλλονται κατά τρόπο σαφή και ορισμένο, με όλα δηλαδή τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία είναι αναγκαία κατά την οικεία διάταξη για τη θεμελίωση τους. Διαφορετικά το δικαστήριο της ουσίας δεν υπέχει υποχρέωση να απαντήσει αιτιολογημένα στην απόρριψη τους. Τέτοιος αυτοτελής ισχυρισμός, η απόρριψη του οποίου πρέπει να αιτιολογείται ιδιαίτερα, είναι και ο ισχυρισμός του κατηγορουμένου περί συνδρομής στο πρόσωπο του ελαφρυντικής περιστάσεως από τις αναφερόμενες στο άρθρο 84 παρ. 2 ΠΚ, αφού η παραδοχή της οδηγεί στην επιβολή μειωμένης, κατά το άρθρο 83 του ίδιου Κώδικα, ποινής, εφόσον, βεβαίως, αυτός προβλήθηκε κατά τον προεκτεθέντα σαφή και ορισμένο τρόπο. Όταν δε συντρέχουν περισσότερες τέτοιες ελαφρυντικές περιστάσεις, να μεν η μείωση της ποινής γίνεται μία φορά, το δικαστήριο, όμως, κατά την επιμέτρηση της, λαμβάνει υπόψη του, μέσα στα όρια της ελαττωμένης ποινής, και το γεγονός της συνδρομής των περισσότερων ελαφρυντικών περιστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 85 του ΠΚ. Ως ελαφρυντικές περιστάσεις θεωρούνται, μεταξύ άλλων, οι προβλεπόμενες από την παρ. 2 του άρθρου 84 του ΠΚ, με στοιχ. δ' και ε,' ήτοι το ότι ο υπαίτιος : δ) έδειξε ειλικρινή μετάνοια και επεδίωξε να άρει ή να μειώσει τις συνέπειες της πράξης του και ε) συμπεριφέρθηκε καλά για σχετικά μεγάλο διάστημα μετά την πράξη του. Για να στοιχειοθετηθεί η ελαφρυντική περίσταση της ειλικρινούς μετάνοιας πρέπει η μεταμέλεια του υπαίτιου όχι μόνο να είναι ειλικρινής, αλλά και να εκδηλώνεται εμπράκτως, δηλαδή να συνδυάζεται με συγκεκριμένα περιστατικά, τα οποία δείχνουν ότι αυτός μεταμελήθηκε και για το λόγο αυτό επιζήτησε ειλικρινά και όχι προσχηματικά, να άρει ή να μειώσει τις

συνέπειες της πράξεως του, χωρίς να αρκεί η απλή έκφραση συγγνώμης ή η ομολογία για την τέλεση της πράξεως. Εξάλλου, η αναγνώριση της ελαφρυντικής περιστάσεως του άρθρου 84 παρ. 2 εδ. ε' ΠΚ προϋποθέτει επίκληση και απόδειξη θετικής ατομικής και κοινωνικής συμπεριφοράς του υπαιτίου, με κριτήριο τη στάση του μέσου συνेतου και νομοταγούς πολίτη, για σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα μετά την αξιόποινη πράξη, ως αποτέλεσμα πραγματικής επίγνωσης από αυτόν των συνεπειών της πράξης του και σταθερού εναρμονισμού του προς τις επιταγές της έννομης τάξης υπό καθεστώς ελεύθερης κοινωνικής διαβίωσης. Όμως, ενόψει του εγκληματοπροληπτικού και σωφρονιστικού σκοπού της θεσπίσεως της οικείας διατάξεως, που διατρέχει την όλη, και υπό καθεστώς ελευθερίας, διαβίωση του υπαιτίου μετά την τέλεση της πράξεως, δεν αρκεί για την στοιχειοθέτηση του εν λόγω ελαφρυντικού, η καλή και συνήθης συμπεριφορά και δη εργασία και ομαλή οικογενειακή ζωή και μόνον, αλλά απαιτούνται πραγματικά περιστατικά, θετικά και δηλωτικά της αρμονικής κοινωνικής διαβίωσης του και μάλιστα για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα πρακτικά της προσβαλλομένης απόφασης, ο ανααιρεσείων ζήτησε, δια του συνηγόρου του, να του αναγνωριστούν τα ελαφρυντικά της ειλικρινούς μετάνοιας και της επί σχετικά μεγάλο διάστημα μετά την πράξη του καλής συμπεριφοράς του (άρθρ. 84 παρ. 2 δ' και ε' ΠΚ). Για τη θεμελίωση τους επικαλέστηκε κατά πιστή μεταφορά ότι: "Α) Αναγνώριση του ελαφρυντικού της ειλικρινούς μεταμέλειας (Αρ. 84 παρ.2δ' ΠΚ) Από τον Νοέμβριο του 2014, οπότε και καταδικάστηκα σε πρώτο βαθμό σε ποινή καθειρίζεως 32 ετών, οδηγήθηκα στην φυλακή, όπου και παραμένω μέχρι και σήμερα. Καθ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα που έχω στερηθεί την ελευθερία μου, έχω προσπαθήσει να σκεφτώ τι τόλμησα να κάνω στην ίδια μου την κόρη και γιατί, αλλά δεν μπορούσα να δώσω απαντήσεις ούτε στον εαυτό μου. Ήταν πράξεις ανοησίας και απελπισίας. Έδρασα τελείως παρορμητικά, χωρίς να σκεφτώ τις συνέπειες. Ντρέπομαι πραγματικά... Εδώ και 2,5 χρόνια που είμαι κλεισμένος στην φυλακή με βασανίζουν κάθε λεπτό οι τύψεις. Με απόλυτη ειλικρίνεια δηλώνω σήμερα ενώπιον Σας ότι έχω μετανιώσει για τις πράξεις μου. Έχω κατανοήσει την ηθική απαξία τους και είμαι συντετριμμένος από τις συνέπειες αυτών, πρωτίστως στο παιδί μου και στην οικογένεια μου, αλλά και σε μένα τον ίδιο. Βιώνω καθημερινά απέραντη θλίψη και πόνο ψυχής, καθώς έχω πλέον συνειδητοποιήσει το ανεπανόρθωτο ψυχικό τραύμα που προκάλεσα στην κόρη μου. Αυτό αποτελεί την ισόβια τιμωρία μου. Είμαι κατεστραμμένος. Το μόνο που έχω να δηλώσω είναι ότι λυπάμαι και ζητώ ΣΥΓΓΝΩΜΗ. Β) Αναγνώριση του ελαφρυντικού της μεταγενέστερης καλής συμπεριφοράς του δράστη (Αρ. 84 παρ.2ε' ΠΚ). Προκειμένου να συντρέξει η ως άνω ελαφρυντική περίπτωση, παγίως π νομολογία του Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου απαιτεί η καλή συμπεριφορά του υπαιτίου να εκτείνεται σε σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα μετά την πράξη και να μην είναι αποτέλεσμα φόβου και καταναγκασμού υπό καθεστώς κράτησης, αλλά να είναι προϊόν της ελεύθερης βούλησης του υπαιτίου.

Εν προκειμένω, από τότε που τέλεσα τις πράξεις για τις οποίες κατηγορούμαι, ήτοι από τον Αύγουστο του 2009, έως την ημέρα της καταδίκης μου και του εγκλεισμού μου στην φυλακή (Νοέμβριος του 2014), είχαν περάσει πέντε ολόκληρα χρόνια. Μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα, ζούσα μαζί με την οικογένεια μου και είχαμε μια φυσιολογική καθημερινότητα. Συνέχιζε η ζωή μας κανονικά. Φρόντιζα τα παιδιά μου την σύζυγο μου, μετέφερα τα παιδιά με το αυτοκίνητο στα φροντιστήρια τους και πήγαινα για ψώνια μαζί τους. Σε ό,τι αφορά την κόρη μου, όπως μαρτυρά η ίδια η σύζυγος μου στις από 6/7/2011 και 29/11/2012 ένορκες εξετάσεις της: "Από τότε άρχισα να προσέχω τις κινήσεις τους, τόσο του παιδιού, όσο και του άντρα μου και

δεν έχω διαπιστώσει κάτι το ύποπτο μεταξύ τους" και "Από τότε δεν μου έχει αναφέρει τίποτα το παιδί μου και η σχέση με τον πατέρα της δεν μου έχει δείξει τίποτα και φαίνεται κανονική. Δηλαδή, πηγαίνουν για ψώνια μαζί, την πάει στο φροντιστήριο και όπου αλλού του ζητήσει". Πράγματι, την κόρη μου την μετέφερα μόνος μου με το αυτοκίνητο, τόσο στο φροντιστήριο των Αγγλικών, όσο και των μαθημάτων του Λυκείου, τα οποία βρίσκονταν στην ..., δηλαδή περίπου σε 7 χιλιόμετρα απόσταση από το χωριό μας, διανύοντας απόμερους επαρχιακούς δρόμους. Καθ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα των πέντε ετών, ποτέ δεν προσπάθησα να ξανακάνω κάτι παρόμοιο στην κόρη μου. Δεν έχω προβεί άλλωστε και σε καμία άλλη παραβατική πράξη. Εν όψει τούτων, αιτούμαι την αναγνώριση σ' εμένα των ελαφρυντικών περιστάσεων του άρθρου 84 παρ. 2δ' και ε' Π.Κ" Έτσι όμως όπως προτάθηκαν οι εν λόγω αυτοτελείς ισχυρισμοί, δεν ήσαν νόμιμοι, αφού τα αναφερόμενα για τη θεμελίωση τους πραγματικά περιστατικά, δεν είναι ικανά, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, για την κατάφαση της συνδρομής των εν λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων. Επομένως, το Δικαστήριο δεν είχε υποχρέωση να απαντήσει και, κατά μείζονα λόγο, να αιτιολογήσει την απόρριψη τους. Παρά ταύτα τους απέρριψε με την ακόλουθη αιτιολογία : "Στην προκειμένη περίπτωση το ελαφρυντικό του άρθρου 84§2δ ΠΚ πρέπει να απορριφθεί ως κατ' ουσίαν αβάσιμο γιατί το ότι δηλώνει μετανοιωμένος για τις πράξεις του όσο καιρό είναι κρατούμενος στις φυλακές που το σκέφτεται και ότι τον βασανίζουν οι τύψεις κάθε λεπτό και ζητάει συγνώμη, κρίνει το Δικαστήριο ότι είναι προσχηματικό για να επιτύχει το ευνοϊκότερο αποτέλεσμα για αυτόν και εξάλλου από όλα όσα αποδείχτηκαν το ότι εκ των υστέρων και μονό για να επιτύχει το ως άνω αποτέλεσμα απλώς δηλώνει ειλικρινή μεταμέλεια χωρίς τούτο να ενισχύεται από κανένα άλλο στοιχείο, δεν αρκεί ν' αναγνωριστεί το ελαφρυντικό αυτό και πρέπει ν' απορριφθεί. Επίσης και το ελαφρυντικό της μεταγενέστερης καλής συμπεριφοράς πρέπει ν' απορριφθεί, ως ουσιαστικά αβάσιμο γιατί κρίνεται ότι και αυτό έπραττε ο κατηγορούμενος (ήτοι από τον Αύγουστο του 2009 έως την ημέρα της καταδίκης του και τον εγκλεισμό του στη φυλακή (Νοέμβριο 2014) είχαν περάσει πέντε ολόκληρα χρόνια και δεν προσπάθησε να ξανακάνει κάτι παρόμοιο στην κόρη του και δεν έχει προβεί σε καμία άλλη παραβατική πράξη), για να επιτύχει ευνοϊκότερο αποτέλεσμα από το Δικαστήριο για τις πράξεις για τις οποίες κατηγορείται και δεν τα έκανε γιατί πραγματικά τα πίστευε". Επομένως, ο σχετικός, από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' ΚΠΔ, τέταρτος λόγος αναίρεσης, με τον οποίο πλήττεται η προσβαλλομένη απόφαση για έλλειψη της απαιτούμενης ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας ως προς την απόρριψη των ως άνω ισχυρισμών, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Κατά το άρθρο 94 ΠΚ "1. Κατά του υπαιτίου δύο ή περισσότερων εγκλημάτων που πραγματώθηκαν με δύο ή περισσότερες πράξεις και τιμωρούνται κατά το νόμο με πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, επιβάλλεται, μετά την επιμέτρηση τους, συνολική ποινή, η οποία αποτελείται από τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές επαυξημένη. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι του ίδιου είδους και ίσης διάρκειας, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας από αυτές. Η επαύξηση της βαρύτερης ποινής για κάθε μια από τις συντρέχουσες ποινές δεν μπορεί να είναι κατώτερη από : α) τέσσερις μήνες, αν η συντρέχουσα ποινή είναι ανώτερη από δύο έτη, β) ένα έτος αν η ποινή αυτή είναι κάθειρξη έως δέκα έτη και γ) δύο έτη, αν η ποινή αυτή είναι κάθειρξη ανώτερη από δέκα έτη. Οπωσδήποτε όμως η επαύξηση δεν μπορεί να είναι ανώτερη από τα 3/4 του αθροίσματος των άλλων συντρέχουσών ποινών, ούτε μπορεί η συνολική ποινή να ξεπεράσει τα είκοσι πέντε έτη όταν πρόκειται για κάθειρξη, τα δέκα έτη όταν πρόκειται για φυλάκιση και τους έξι μήνες όταν πρόκειται για κράτηση. 2. Αν τα εγκλήματα που συρρέουν

πραγματώθηκαν με μία πράξη, το δικαστήριο επαυξάνει ελεύθερα τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές, αλλά όχι πέρα από το ανώτατο όριο του είδους της ποινής". Κατά το άρθρο δε 97 ΠΚ οι διατάξεις του άρθρου 94 παρ. 1 εφαρμόζονται και όταν κάποιος προτού εκτιθεί ολοκληρωτικά ή παραγραφεί ή χαριστεί η ποινή που του επιβλήθηκε για κάποια αξιόποινη πράξη, καταδικαστεί για άλλη αξιόποινη πράξη, οποτεδήποτε και αν τελέστηκε αυτή. Με τις διατάξεις αυτές θεσπίζονται οι όροι και το μέτρο προσμέτρησης της επιβλητέας ποινής, όταν συρρέουν περισσότερα από ένα εγκλήματα που έχουν τελεστεί από τον ίδιο δράστη και οι αντίστοιχες αυτών ποινές συναντώνται είτε στο αρχικό στάδιο επιμέτρησης και επιβολής τους είτε κατά το επιγενόμενο στάδιο της εκτέλεσης τους, σύμφωνα με το ισχύον σύστημα της συνολικής ποινής, είτε με τη μορφή της νομικής σώρευσης, η οποία καταλαμβάνει την περίπτωση της αληθινής πραγματικής συρροής, είτε με αυτή της ανάλογης επίτασης, η οποία εφαρμόζεται σε περίπτωση αληθινής κατ' ιδέαν συρροής. Ειδικότερα δε στην τελευταία περίπτωση, δηλαδή όταν τα εγκλήματα που συρρέουν πραγματώθηκαν με μία πράξη, η συνολική ποινή καθορίζεται από το δικαστήριο με την ελεύθερη επαύξηση της βαρύτερης από τις συντρέχουσες ποινές, πλην όμως, αυτή δεν επιτρέπεται να υπερβεί το ανώτατο όριο του είδους της απειλούμενης, κατά περίπτωση, ποινής. Εξάλλου, όπως διαλαμβάνεται στο περί ποινών τέταρτο κεφάλαιο του ΠΚ και δη στο άρθρο 51 αυτού "1. Η ποινή της κάθειρξης είναι ισόβια ή πρόσκαιρη και εκτελείται σε καταστήματα ή τμήματα καταστημάτων που προορίζονται αποκλειστικά γι' αυτήν. 2. Όταν ο νόμος δεν ορίζει ρητά ότι η επιβαλλόμενη κάθειρξη είναι ισόβια, αυτή είναι πρόσκαιρη. 3. Η διάρκεια της πρόσκαιρης κάθειρξης δεν υπερβαίνει τα είκοσι έτη ούτε είναι μικρότερη από πέντε έτη, με την επιφύλαξη των ορισμών του άρθρου 91 για την αόριστη κάθειρξη". Στην προκειμένη περίπτωση το Μικτό Ορκωτό Εφετείο Πατρών, αφού κήρυξε τον κατηγορούμενο και ήδη αναιρεσείοντα ένοχο για τις προαναφερθείσες πράξεις, ακολούθως του επέβαλε ποινή κάθειρξης είκοσι (20) ετών για την πράξη του βιασμού, ποινή κάθειρξης είκοσι (20) ετών για την πράξη της αιμομιξίας με κατιόντα που δεν είχε συμπληρώσει το 15^ο έτος της ηλικίας του και ποινή φυλάκισης πέντε (5) ετών για την πράξη της αποπλάνησης ανηλίκου που είχε συμπληρώσει τα 14 έτη, μετά ταύτα δε προήλθε στον καθορισμό συνολικής ποινής κάθειρξης τριάντα δύο (32) ετών, αποτελούμενη από την ποινή κάθειρξης των είκοσι (20) ετών που του επιβλήθηκε για την πράξη του βιασμού, επαυξημένης κατά δέκα (10) έτη από την ποινή κάθειρξης που του επιβλήθηκε για την πράξη της αιμομιξίας με κατιόντα που δεν είχε συμπληρώσει το 15^ο έτος της ηλικίας του και κατά δύο (2) έτη από την επιβληθείσα σ' αυτόν ποινή φυλάκισης των πέντε (5) ετών για την πράξη της αποπλάνησης ανηλίκου που είχε συμπληρώσει τα 14 έτη. Έτσι, όμως, όπως έκρινε το Δικαστήριο, δηλαδή με το να υπερβεί κατά την επιμέτρηση των ποινών και τον καθορισμό της συνολικής ποινής το ανώτατο όριο του είδους της επιβληθείσας ποινής κάθειρξης, που είναι αυτό των είκοσι (20) ετών εφόσον επρόκειτο για εγκλήματα που συρρέουν και πραγματώθηκαν με μία πράξη, ήτοι για περίπτωση αληθινής κατ' ιδέαν συρροής, εσφαλμένα ερμήνευσε και εφάρμοσε τη διάταξη της παραγράφου 2 εδ. α' του άρθρου 94 του ΠΚ, κατά το βάσιμο περί τούτου, από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Ε' ΚΠΔ, δεύτερο λόγο αναίρεσης, ο οποίος πρέπει να γίνει δεκτός. Μετά ταύτα, παρελκόνσης της έρευνας του πρώτου λόγου αναίρεσης, με τον οποίο πλήττεται η προσβαλλομένη απόφαση για υπέρβαση εξουσίας (αρθρ. 510 παρ. 1 στοιχ. Η' ΚΠΔ), λόγω χειροτέρευσης της θέσης του κατηγορουμένου - αναιρεσείοντα, επειδή το δευτεροβάθμιο Δικαστήριο του επέβαλε συνολική ποινή καθειρξεως 32 ετών χωρίς αναφορά, ως είχε γίνει πρωτοδίκως, ότι εκτιτέα είναι τα 25 έτη, πρέπει να αναιρεθεί εν μέρει αυτή (προσβαλλομένη απόφαση) και δη μόνο ως

προς τις διατάξεις της περί επιμέτρησης των ποινών και καθορισμού συνολικής ποινής και να παραπεμφθεί η υπόθεση, κατά το αναιρούμενο μέρος της, για νέα συζήτηση στο ίδιο Δικαστήριο, συγκροτούμενο από δικαστές άλλους εκτός από εκείνους που δίκασαν προηγουμένως (άρθρο 519 ΚΠΔ), απορριπτόμενης κατά τα λοιπά της κρινόμενης αίτησης αναίρεσης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί εν μέρει την υπ' αριθμ. 65-66/2017 απόφαση του Μικτού Ορκωτού Εφετείου Πατρών και δη μόνο κατά τις διατάξεις της περί επιμέτρησης των ποινών και καθορισμού συνολικής ποινής.

Παραπέμπει την υπόθεση κατά το αναιρούμενο μέρος της για νέα συζήτηση στο ίδιο Δικαστήριο, συγκροτούμενο από δικαστές άλλους εκτός από εκείνους που δίκασαν προηγουμένως.

Απορρίπτει κατά τα λοιπά την από 13-7-2017, με ...2017, αίτηση του Α. Λ. του Ι., ... και ήδη κρατούμενου στο ..., για αναίρεση της αμέσως παραπάνω απόφασης του Μικτού Ορκωτού Εφετείου Πατρών.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 20 Δεκεμβρίου 2017.

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 26 Ιανουαρίου 2018.

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ